

WERK IN UITVOERING

IN DE RUBRIEK WERK IN UITVOERING STAAT DEZE KEER HET THEMA 'HERSTELRECHT' CENTRAAL; CONFLICTEN OPLOSSEN DOOR DE RELATIE TUSSEN DE PARTIJEN TE HERSTELLEN. ADVISEUR VAN KPC GROEP, ORTHOPEDAGOOG NANDA VAN OORSCHOT ONDERSTEUNT TEAMS BIJ HET VERBETEREN VAN HET PEDAGOGISCH KLIMAAT. HERSTELRECHT IS EEN MANIER OM DAARAAN TE WERKEN.

'Elkaar bewust maken van het verhaal van de ander'

"Leerlingen presteren pas als ze zich veilig voelen op school, als ze waardering en succes ervaren. Dat gevoel beïnvloedt hun gedrag en dat bepaalt hun slagen of falen. Het is dus ook niet zo gek dat het pedagogisch klimaat in de school in het streven naar opbrengstgericht werken weer meer aandacht krijgt. 'Succes en waardering moet je organiseren. Op alle niveaus binnen de school, want een goed pedagogisch klimaat is meer dan protocollen, afspraken en regels tussen leerkracht, leerling en ouders. Het vraagt om een integrale aanpak.

'Succes en waardering kun je organiseren'

Voor een veilig pedagogisch klimaat is het belangrijk dat conflicten geen blijvende schade veroorzaken, dat de relatie tussen de partijen wordt hersteld. Daarom noemen we dat herstelrecht. We zoeken de oplossing dus niet in strafmaatregelen, maar in begrip voor elkaar. Door de betrokken partijen naar elkaars verhaal te laten luisteren. En dan heb ik het over conflicten op alle niveaus, tussen leerlingen onderling, tussen leerling en leraar, maar ook tussen schoolleider en bestuurder.

Herstelrecht komt uit Australië en wordt in Amerika ook op scholen toegepast. KPC Groep heeft een vertaling gemaakt naar de Nederlandse onderwijspraktijk. Heel praktisch zijn de kaartjes die we hebben ontworpen met daarop vragen die de

leerkracht bij conflicten kan stellen, zoals Wat gebeurde er? Wat dacht je toen en wat vind je er nu van? Wie benadeel je en hoe? Wat is nu het ergste? En wat is er nodig om het goed te maken? Herstelrecht is meer dan het oplossen van conflicten. Het is voor leerkrachten de basis onder hun handelen, een vorm van communiceren, van respect voor de leerling en respect voor henzelf. Vaak gebruik ik herstelrecht op scholen als onderdeel van de pedagogische dansvloer. Dat is een model waarin je de verschillende begeleidingsstijlen van leerkrachten tegenover elkaar kunt zetten. Een leerkracht die zijn eigen stijl kent, ziet zo bij een conflict gemakkelijker waar het mis ging. Dat het mis ging, is niet erg, als je het maar herstelt met respect voor elkaar.

Hoe je omgaat met herstelrecht is afhankelijk van wat bij je past. Daarom houd ik ook nooit een lang theoretisch verhaal, maar vraag ik leerkrachten: Wat kun je er morgen mee in je klas? De een komt met het idee voor een thee-uurtje op vrijdagmiddag waarin iedereen vertelt hoe hij de week heeft ervaren. De ander laat leerlingen op verschillende momenten van de dag hun naam in een potje met een lachende of verdrietig kijkende smiley doen. Zo kan hij inspelen op de gevoelens die leven. Want daar gaat het om: elkaar bewust maken van het verhaal van de ander."

REAGEREN: PERSPECTIEF@KPCGROEP.NL

MEER WETEN: WWW.KPCGROEP.NL/PEDAGOGISCHKLIMAAT